

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ в.о. директора Департаменту
освіти і науки
облдержадміністрації
23.10.2018_№ 528

**Правила
проведення I, II, III етапів Всеукраїнських учнівських олімпіад з
навчальних предметів, I, II етапів олімпіад зі спеціальних
дисциплін, конкурсів фахової майстерності**

I. Загальні положення

1.1. Ці Правила розроблені на основі «Положення про Всеукраїнські учнівські олімпіади, турніри, конкурси з навчальних предметів, конкурси-захисти науково-дослідницьких робіт, олімпіади зі спеціальних дисциплін та конкурси фахової майстерності», затвердженого наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 22.09.2011 року № 1099, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 17.11.2011 за № 1318/20056 визначають порядок організації та проведення Всеукраїнських інтелектуальних та професійних змагань, їх організаційне, методичне і фінансове забезпечення, порядок участі в змаганнях і визначення переможців.

1.2. Всеукраїнські учнівські олімпіади проводяться щороку серед учнів закладів загальної середньої і професійно-технічної освіти з таких навчальних предметів:

українська мова і література;
російська мова і література;
іноземні мови (англійська, німецька, французька, іспанська);
правознавство;
історія;
економіка;
математика;
біологія;
географія;
астрономія;
фізика;
хімія;
екологія;
інформатика;
інформаційні технології;
трудове навчання.

Всеукраїнські конкурси фахової майстерності, олімпіади зі спеціальних дисциплін проводяться щороку серед учнів випускних груп закладів професійно-технічної освіти і міжшкільних навчально-виробничих комбінатів.

Всеукраїнські турніри юних біологів, винахідників та раціоналізаторів (навчальний предмет - фізика), географів, економістів, журналістів (навчальні предмети – українська мова і література), інформатиків, істориків, математиків, правознавців, фізиків, хіміків проводяться щороку серед учнів закладів загальної середньої і професійно-технічної освіти.

За потреби, Департаментом освіти і науки Вінницької обласної державної адміністрації можуть проводитись олімпіади, турніри, конкурси з інших навчальних предметів, спеціальних дисциплін, а також спеціальні комплексні олімпіади, в тому числі, й для учнів початкової школи, дітей з особливими потребами.

Органи управління освітою райдержадміністрацій та міських рад також можуть проводити районні та міські альтернативні олімпіади, турніри, конкурси з навчальних предметів для учнів початкової школи, дітей з особливими потребами.

Для їх проведення ними розробляються правила(умови) проведення зазначених змагань, які в обов'язковому порядку погоджуються Департаментом освіти і науки облдержадміністрації

За бажанням учасник має право на загальних засадах брати участь у змаганнях серед учнів старших (порівняно з класом (курсом) фактичного навчання) класів (курсів) у межах визначених вікових груп кожного навчального предмета (крім учасників 11-го класу).

Студенти закладів вищої освіти будь - якого рівня акредитації не мають права змагатись в учнівських олімпіадах, турнірах, конкурсах на будь-яких етапах.

1.3. Основними завданнями учнівських олімпіад, турнірів, конкурсів з навчальних предметів, олімпіад зі спеціальних дисциплін та конкурсів фахової майстерності є:

- стимулювання творчого самовдосконалення дітей, учнівської молоді;
- виявлення, розвиток обдарованих учнів, надання їм допомоги у виборі професії, залучення їх до навчання у закладах вищої освіти;
- реалізація здібностей талановитих учнів;
- формування творчого покоління молодих науковців та практиків для різних галузей суспільного життя;
- підвищення інтересу до поглибленого вивчення навчальних, спеціальних та фахових дисциплін, формування у колах учнівської молоді навичок дослідницької роботи;

популяризація досягнень науки, техніки та новітніх технологій;
підбиття підсумків роботи факультативів, гуртків, секцій, учнівських наукових товариств;
активізація всіх форм позакласної та позашкільної роботи з учнями;
підвищення рівня викладання навчальних, спеціальних та фахових дисциплін, фахової підготовки учнів;
залучення професорсько-викладацького складу, аспірантів, студентів закладів вищої освіти, працівників наукових установ до активної роботи з обдарованою учнівською молоддю;
формування команд для участі в міжнародних олімпіадах, конкурсах, турнірах.

1.4. Керівником I-III етапів Всеукраїнських учнівських олімпіад, турнірів, конкурсів з навчальних предметів, I-II етапів олімпіад зі спеціальних дисциплін та конкурсів фахової майстерності (далі – олімпіади, турніри, конкурси) є Департамент освіти і науки Вінницької облдержадміністрації.

1.5. Організатором I-III етапів Всеукраїнських учнівських олімпіад, турнірів, конкурсів з навчальних предметів, I-II етапів конкурсів фахової майстерності, олімпіад зі спеціальних дисциплін є Комунальний вищий навчальний заклад «Вінницька академія неперервної освіти».

1.6. Департамент освіти і науки облдержадміністрації забезпечує контроль за дотриманням вимог «Положення про Всеукраїнські учнівські олімпіади, турніри, конкурси з навчальних предметів, конкурси-захисти науково-дослідницьких робіт, олімпіади зі спеціальних дисциплін та конкурси фахової майстерності» та цих Правил при проведенні I-III етапів Всеукраїнських учнівських олімпіад, турнірів і конкурсів з навчальних предметів, олімпіад зі спеціальних дисциплін, конкурсів фахової майстерності.

1.7. Для організації та проведення олімпіад, турнірів і конкурсів Департамент освіти і науки облдержадміністрації створює організаційні комітети, для перевірки виконання завдань та оцінювання результатів – журі, за потреби – залучає експертів-консультантів.

1.8. Для складання завдань олімпіад, турнірів і конкурсів голови журі відповідних змагань формують предметно-методичні комісії, до яких входять фахівці відповідної галузі у складі не більше п'яти осіб. Члени предметно-методичної комісії забезпечують науковий рівень змісту завдань та їх нерозголошеність до моменту оприлюднення. Надання підготовлених завдань будь-якій особі, яка не є членом предметно-методичної комісії, категорично забороняється.

На всіх етапах змагань завдання готуються окремо для кожного класу (курсу).

1.9. Переможців Всеукраїнських учнівських олімпіад з навчальних предметів, олімпіад зі спеціальних дисциплін та конкурсів фахової майстерності визначають в особистій першості. Переможців Всеукраїнських турнірів визначають за результатами командної першості. Якщо змагання відповідного етапу турніру проходили в особистій першості, переможці визначаються відповідно до правил (умов) проведення турніру.

Переможців Всеукраїнських учнівських конкурсів з навчальних предметів визначають в особистій або командній першості відповідно до правил (умов) їх проведення.

1.10. Всеукраїнські учнівські олімпіади з навчальних предметів всіх етапів, турніри, олімпіади зі спеціальних дисциплін та конкурси фахової майстерності є очною формою змагань.

1.11. Учасники олімпіад, турнірів і конкурсів отримують завдання та дають на них відповідь державною мовою (крім олімпіад з іноземних, російської і польської мов).

За рішенням журі учасники можуть отримувати завдання та давати відповіді мовою вивчення навчального предмета.

II. Проведення олімпіад, турнірів, конкурсів

2.1. Всеукраїнські учнівські олімпіади з навчальних предметів проводяться в чотири етапи:

I (перший) етап – шкільні (міжшкільні, училищні) на базі закладів загальної середньої, професійно-технічної освіти і міжшкільних навчально-виробничих комбінатів;

II (другий) етап – районні (міські);

III (третій) етап – обласні;

IV (четвертий) етап – на державному рівні.

Проведення олімпіад I, II, III етапів з різних предметів одночасно забороняється.

Олімпіади зі спеціальних дисциплін та конкурси фахової майстерності проводяться у три етапи:

I (перший) етап – училищні на базі закладів професійно-технічної освіти міжшкільних навчально-виробничих комбінатів (районні (міські) – не проводяться);

II (другий) етап – обласні;

III (третій) етап – на державному рівні.

Турніри, як правило, проводяться у два етапи:

- I (перший) етап – між командами закладів загальної середньої, професійно-технічної освіти на районному та (або) обласному рівнях;
II (другий) етап – фінальний – на державному рівні.

Конкурси з навчальних предметів проводяться у кілька етапів відповідно до їх правил (умов), які затверджуються наказом Департаменту освіти і науки облдержадміністрації.

Кожна олімпіада проводиться у межах одного міста/району (селища міського типу, селища, села).

2.2. I етап: шкільні (міжшкільні, училищні) олімпіади з навчальних та училищні – зі спеціальних дисциплін, конкурси фахової майстерності, міжшкільний (міжучилищний) етап турнірів.

2.2.1. I етап олімпіад з навчальних предметів проводиться у жовтні, олімпіад зі спеціальних дисциплін та конкурсів фахової майстерності – у лютому, турнірів – у вересні-листопаді поточного року.

2.2.2. Порядок проведення, персональний склад оргкомітетів та журі I етапу олімпіад, турнірів, конкурсів з навчальних предметів, олімпіад зі спеціальних дисциплін та конкурсів фахової майстерності, а також рішення відповідних оргкомітетів затверджуються наказами керівника закладу освіти.

2.2.3. Завдання I етапу для учасників олімпіад і конкурсів з навчальних предметів, олімпіад зі спеціальних дисциплін та конкурсів фахової майстерності готують предметно-методичні комісії, склад яких затверджується наказом керівника закладу освіти, або комісії, створені при районних методичних кабінетах (міських методичних кабінетах).

Турніри проводяться за завданнями оргкомітетів, які надсилаються до закладів загальної середньої та професійно-технічної освіти.

2.2.4. Звіти про проведення олімпіад з навчальних предметів та заявки на участь команд у наступному етапі оргкомітети I етапу надсилають до районних (міських) оргкомітетів до 1 листопада поточного року.

Звіти про проведення олімпіад зі спеціальних дисциплін, конкурсів фахової майстерності та заявки на участь команд в наступному етапі оргкомітети I етапу надсилають оргкомітетам обласних олімпіад і конкурсів до 1 березня поточного року.

2.3. II етап: районні (міські) олімпіади, конкурси з навчальних предметів;

2.3.1. II етап олімпіад з навчальних предметів проводяться щороку у листопаді-грудні за завданнями, розробленими КВНЗ «Вінницька академія неперервної освіти». Кількість турів олімпіад, їхня тривалість та форми проведення визначаються Департаментом освіти і науки облдержадміністрації разом з оргкомітетами та журі відповідних олімпіад, конкурсів з навчальних предметів.

2.3.2. Персональний склад оргкомітетів і журі, в тому числі, голови, їх заступники, секретарі олімпіад, конкурсів з навчальних предметів, а також рішення відповідних оргкомітетів затверджуються наказами відділів (управлінь, департаменту) освіти районних державних адміністрацій та міських рад.

2.3.3. Звіти про проведення II етапу олімпіад з навчальних предметів та заявки на участь у III етапі оргкомітети цих олімпіад надсилають обласним оргкомітетам до 30 грудня поточного року згідно з додатками.

2.3.4. II етап конкурсів з навчальних предметів проводиться, якщо це передбачено відповідними правилами (умовами), затвердженими наказами МОН України.

2.4. III етап: обласні олімпіади з навчальних предметів;

II етап: обласні олімпіади зі спеціальних дисциплін, конкурси фахової майстерності,

2.4.1. Персональний склад оргкомітетів і журі, в тому числі, голови і його заступника, секретаря, за потреби - експертів-консультантів III етапу олімпіад з навчальних предметів, II етапу олімпіад зі спеціальних дисциплін, конкурсів фахової майстерності, а також рішення відповідних оргкомітетів затверджуються наказами Департаменту освіти і науки облдержадміністрації.

2.4.2. III етап олімпіад з навчальних предметів проводиться у січні-лютому; II етап олімпіад зі спеціальних дисциплін, конкурсів фахової майстерності – у березні за графіками, які встановлює щорічно Департамент освіти і науки облдержадміністрації.

2.4.3. III етап конкурсів з навчальних предметів проводиться, якщо це передбачено відповідними правилами (умовами) у строки, визначені МОН України.

2.4.4. Олімпіади з навчальних предметів та спеціальних дисциплін, конкурси фахової майстерності проводяться за завданнями (рекомендаціями) МОН України та, у разі потреби за безпосередньої участі його представника.

Олімпіади з фізики, хімії, біології, математики, інформатики, інформаційних технологій, трудового навчання проводяться у два – три тури. Кількість турів

інших змагань, їх тривалість та форми проведення визначає МОН України разом з оргкомітетами та журі відповідних олімпіад.

Якщо МОН України надані рекомендації, то для складання завдань створюються предметно-методичні комісії з включенням до їх складу працівників КВНЗ «Вінницька академія неперервної освіти», склад яких затверджуються Департаментом освіти і науки облдержадміністрації.

2.4.5. Департамент освіти і науки облдержадміністрації: проводить тренувальні збори та у разі набрання переможцями (перші місця) однакової кількості балів - відбіркові збори переможців III етапу олімпіад з навчальних предметів та II етапу олімпіад зі спеціальних дисциплін і конкурсів для формування відповідно складу команд на IV етап олімпіад з навчальних предметів, III етап олімпіад зі спеціальних дисциплін, конкурсів фахової майстерності; затверджує кількісний склад учасників; визначає тривалість та порядок проведення зборів.

За поданням спільного засідання оргкомітету та журі персональний склад учасників зборів визначається Департаментом освіти і науки Вінницької облдержадміністрації за результатами (набраними балами), досягнутими зазначеними переможцями у відповідних змаганнях. Остаточний склад команд, що братимуть участь у наступному етапі змагань, формується з урахуванням результатів учасників відбірково-тренувальних зборів, у разі їх проведення.

2.5. Практичні та експериментальні завдання для олімпіад, турнірів, конкурсів складаються так, щоб забезпечити рівні можливості виконання їх всіма учасниками і сприяти повному виявленню кожним із них досягнутого рівня знань, вмінь та фахової майстерності.

2.6. При виконанні завдань забороняється користуватися довідниками, словниками, таблицями, картами, обчислювальними засобами, електронним обладнанням, засобами комунікації (Інтернет, мобільні телефони тощо), крім засобів, що офіційно дозволені оргкомітетом та журі та затверджені протоколом.

На практичних турах олімпіад дозволяється користуватися лише обладнанням, програмним забезпеченням, друкованими матеріалами, що надаються оргкомітетом та журі.

При виконанні письмових робіт, які підлягають шифруванню, забороняється використання будь-яких позначок, які сприяли б дешифруванню робіт.

При виконанні практичних завдань на конкурсах фахової майстерності та олімпіаді з трудового навчання можна користуватися власними інструментами і пристроями, за умови, якщо це передбачено відповідними правилами (умовами).

III. Учасники олімпіад, турнірів, конкурсів

3.1. Учні мають право брати участь у кількох предметних олімпіадах, турнірах, конкурсах за умови, що строки їх проведення не збігаються.

До участі в II, III та IV етапах олімпіади допускаються тільки учні, які стали переможцями попереднього етапу відповідних змагань. Кількісний склад учасників кожного етапу визначає оргкомітет цього етапу.

3.2. На всіх етапах олімпіад, конкурсів, турнірів з навчальних предметів, олімпіад зі спеціальних дисциплін та конкурсів фахової майстерності учні мають право брати участь в змаганнях за клас (курс) не молодший, ніж клас (курс) їх навчання в закладах загальної середньої, професійно-технічної освіти у межах визначених вікових груп для кожного навчального предмета. Учасники змагань виступають у складі команд, сформованих відповідно до адміністративно-територіального підпорядкування закладів освіти.

3.3. У I етапі олімпіад з навчальних предметів і спеціальних дисциплін беруть участь усі учні закладів загальної середньої, професійно-технічної освіти та міжшкільних навчально-виробничих комбінатів, які бажають; у конкурсах фахової майстерності – всі учні, які бажають і мають відповідний допуск до роботи з механізмами та обладнанням, у I етапі турнірів – команди учнів одного закладу освіти.

Будь-які обмеження права участі учнів в I етапі олімпіад з навчальних предметів і спеціальних дисциплін, у конкурсах фахової майстерності забороняються.

Перелік предметів, з яких проводиться олімпіада, та класів (курсів), які беруть участь у змаганнях, визначається відповідним оргкомітетом навчального закладу.

3.4. У II етапі олімпіад з навчальних предметів беруть участь:

3.4.1. Учні, що стали переможцями I етапу олімпіад відповідно:

з української мови і літератури - 7-11 класів;

з російської мови і літератури - 9-11 класів;

з іноземних мов - 8-11 класів;

з правознавства - 9-11 класів;

з історії - 8-11 класів;

з економіки - 9-11 класів;

з математики - 6-11 класів;

з біології - 8-11 класів;

з географії - 8-11 класів;

з хімії - 7-11 класів;

з екології - 10-11 класів;
з астрономії - 10-11 класів;
з фізики - 7-11 класів;
з інформатики - 8-11 класів;
з інформаційних технологій - 8-11 класів;
з трудового навчання - 8-11 класів;
з польської мови – 7-11 класів.

3.4.2. Учні відповідних курсів закладів професійно-технічної освіти, що стали переможцями I етапу відповідних олімпіад.

3.4.3. У II етапі конкурсу (якщо такий проводиться) беруть участь переможці попереднього етапу змагань.

3.5. У III етапі олімпіад з навчальних предметів беруть участь:

3.5.1. Учні закладів загальної середньої освіти, що стали переможцями II етапу олімпіад і включені до складу команди району (міста) відповідно:

з української мови і літератури - 8-11 класів;
з російської мови та літератури - 9-11 класів;
з іноземних мов - 9-11 класів;
з правознавства - 9-11 класів;
з історії - 8-11 класів;
з економіки - 9-11 класів;
з математики - 7-11 класів;
з біології - 8-11 класів;
з географії - 8-11 класів;
з хімії - 8-11 класів;
з екології - 10-11 класів;
з астрономії - 10-11 класів;
з фізики - 8-11 класів;
з інформатики - 8-11 класів;
з інформаційних технологій - 9-11 класів;
з трудового навчання - 9-11 класів;
з польської мови – 7-11 класів.

3.5.2. Учні відповідних курсів закладів професійно-технічної освіти, що стали переможцями II етапу відповідних олімпіад і включені до складу команди району (міста).

3.5.3. Формування команд, визначення кількісного складу учасників, умови проведення II і III етапів олімпіад і конкурсів з кожного предмета або профілю здійснюється відповідно до «Положення про Всеукраїнські учнівські олімпіади, турніри, конкурси з навчальних предметів, конкурси-захисти науково-

дослідницьких робіт, олімпіади зі спеціальних дисциплін та конкурси фахової майстерності» і цих Правил.

3.5.4. У III етапі конкурсу (якщо такий проводиться) беруть участь переможці попереднього етапу змагань.

3.6. Будь-які винятки щодо участі учнів у Всеукраїнських учнівських олімпіадах з навчальних предметів і спеціальних дисциплін, турнірах та конкурсах фахової майстерності, не передбачені «Положенням про Всеукраїнські учнівські олімпіади, турніри, конкурси з навчальних предметів, конкурси-захисти науково-дослідницьких робіт, олімпіади зі спеціальних дисциплін та конкурси фахової майстерності» та цими Правилами, заборонені.

3.7. До місця проведення олімпіад, турнірів і конкурсів учні прибувають організовано у супроводі керівника команди, маючи при собі паспорт або свідоцтво про народження, учнівський квиток, копію реєстраційного номера облікової картки платника податків – фізичної особи або серії паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно повідомили про це відповідний орган державної податкової служби і мають відмітку у паспорті) (за наявності), медичну довідку про відсутність інфекційних хвороб і контакту з інфекційними хворими та посвідчення про допуск до роботи на відповідних машинах та обладнанні.

3.8. Керівник команди призначається з числа вчителів, майстрів виробничого навчання, викладачів закладів освіти, які брали участь у підготовці учнів до олімпіад, турнірів і конкурсів, в їх проведенні і не є членами журі або оргкомітету відповідного етапу змагань.

3.9. Команду чисельністю понад 5 осіб супроводжує двоє дорослих, які є керівниками команди.

3.10. Керівники команди забезпечують безпеку життя і здоров'я членів команди.

3.11. На олімпіади зі спеціальних дисциплін і конкурси фахової майстерності прибувають представники закладів професійно-технічної освіти та міжшкільних навчально-виробничих комбінатів, кількість яких визначається із розрахунку один майстер чи викладач від кожного закладу, що скерував учня на олімпіаду або конкурс. Представник може бути призначений керівником відповідної команди.

3.12. Керівники команд, представники закладів освіти повинні забезпечити своєчасне оформлення документів, передбачених у пункті 3.7 цього розділу,

прибуття учнів на олімпіаду, турнір або конкурс і повернення їх до закладів освіти.

3.13. Керівники команд після прибуття до місця проведення відповідного етапу олімпіади, турніру, конкурсу подають до оргкомітетів копії звітів і заявок, оригінали яких були попередньо надіслані до оргкомітетів за місцем проведення змагань, на право участі учнів у них.

До заявки на олімпіади з інформатики, інформаційних технологій включаються відомості про програмне та апаратне забезпечення, мову програмування для кожного учня, які узгоджуються з оргкомітетами відповідних олімпіад.

3.14. За відсутності звіту про проведення попереднього етапу та заявки про участь команди у відповідному етапі олімпіад, турнірів або конкурсів, неправильного їх оформлення або порушення строку їх подання питання про допуск команди до змагань вирішується оргкомітетом на його засіданні та фіксується в протоколі.

3.15. У разі заміни з поважних причин деяких учасників олімпіад керівник команди після прибуття до місця проведення змагань подає до оргкомітету оригінал нової заявки із зазначенням причини заміни учнів.

3.16. Забороняється втручання батьків учасників (або осіб, що їх замінюють) та інших осіб в перебіг змагань, проживання та харчування разом з учасниками змагань, участь у перевірці робіт та апеляцій.

Оргкомітетом можуть бути створені відповідні особливі умови для участі в змаганнях дитини з особливими потребами. Особа, яка супроводжує цю дитину, має обов'язково надати медичну довідку про відсутність інфекційних хвороб і контакту з інфекційними хворими.

3.17. Учасники олімпіад, турнірів, конкурсів до початку змагань мають бути ознайомлені з порядком і правилами (умовами) їх проведення, обладнанням, інструментами, матеріалами, характером і обсягом виконуваних робіт, видами і формами морального і матеріального заохочення тощо.

3.18. Учасники олімпіад, турнірів, конкурсів повинні дотримуватись вимог їх проведення, норм і правил безпеки життєдіяльності, виконувати рішення оргкомітету і журі, проявляти бережливість у використанні обладнання, приладів, інструментів тощо.

IV. Апеляція

4.1. Учасники олімпіад, турнірів, конкурсів усіх етапів мають право ознайомитись з відповідями (розв'язками) завдань, запропонованими журі, та з

попередніми результатами перевірки робіт учасників до підбиття остаточних підсумків.

4.2. У разі виникнення питань учасники мають право після оголошення попередніх підсумків відповідного етапу змагань подавати заяву у письмовій формі апеляційній комісії з приводу правильності та об'єктивності оцінювання виконаних ними завдань і одержати письмову відповідь (за вимогою учня) до підбиття остаточних підсумків відповідних змагань.

Строки подання апеляції визначаються оргкомітетом, про що повідомляється учасникам перед початком змагань.

У заяві учень повинен зазначити аргументовану причину апеляції.

4.3. Для проведення апеляції оргкомітетом олімпіад, турнірів, конкурсів створюється апеляційна комісія. Рішення апеляційної комісії фіксується у протоколі засідання цієї комісії та надається для ознайомлення заявнику, про що заявником робиться відповідний запис: вказується дата проведення апеляції, підпис.

V. Нагородження учасників олімпіад, турнірів, конкурсів

5.1. Переможцями відповідного етапу олімпіад, турнірів, конкурсів вважаються учні, нагороджені дипломами I, II та III ступенів.

5.2. Прізвища, імена переможців та учасників змагань записуються в дипломах у називному відмінку.

5.3. Переможці I і II етапів олімпіад, I етапу турнірів, I етапу конкурсів (II та III етапів, якщо такі проводяться) визначаються на спільному засіданні відповідних оргкомітетів та журі. Переможці II етапу олімпіад з навчальних предметів нагороджуються дипломами I, II, III ступенів окремо за класами (курсами) у кількості, яка не перевищує 30% числа учасників змагань відповідного класу (курсу) з орієнтовним розподілом кількості дипломів у співвідношенні 1:2:3.

5.4. Переможці III етапу олімпіад з навчальних предметів, II етапу олімпіад зі спеціальних дисциплін, конкурсів фахової майстерності нагороджуються дипломами I, II, III ступенів окремо за класами (курсами) у кількості, яка не перевищує 50% числа учасників змагань відповідного класу (курсу) з орієнтовним розподілом кількості дипломів у співвідношенні 1:2:3.

Переможцем не може бути учасник, який за сумарним результатом виступів на всіх обов'язкових турах відповідного етапу олімпіади набрав менше ніж

третину від максимально можливої сумарної (за всіма обов'язковими турами) кількості балів.

Результати проведення III етапу олімпіад з навчальних предметів, II етапу олімпіад зі спеціальних дисциплін, конкурсів фахової майстерності затверджуються відповідними наказами Департаменту освіти і науки облдержадміністрації.

Кращі роботи учасників олімпіад і конкурсів можуть бути відзначені спеціальними дипломами або призами.

5.5. Учасники олімпіад, конкурсів і турнірів можуть бути нагороджені спеціальними призами відповідних оргкомітетів, журі, благодійних фондів, спонсорів тощо.

VI. Оргкомітет олімпіад, турнірів, конкурсів

6.1. Оргкомітет змагань створюється із числа керівників наукових установ та організацій, що проводять олімпіади, турніри, конкурси працівників методичних установ, представників місцевих органів державної влади, громадських організацій, товариств, благодійних фондів тощо.

При проведенні конкурсів, пов'язаних з роботою на об'єктах, що підлягають державному нагляду уповноваженими органами, до складу оргкомітетів включаються представники цих органів.

6.2. Очолює оргкомітет голова, який має заступника і секретаря. Голова оргкомітету здійснює розподіл доручень між його членами та керує роботою з організації проведення відповідної олімпіади, конкурсу або турніру.

6.3. Оргкомітети:

6.3.1. Проводять організаційну роботу з підготовки і проведення олімпіад, турнірів, конкурсів.

6.3.2. Забезпечують порядок проведення олімпіад, турнірів, конкурсів.

6.3.3. Розподіляють робочі місця між учасниками конкурсів фахової майстерності відповідно до результатів жеребкування.

6.3.4. Розробляють правила проведення турнірів й умови проведення олімпіад зі спеціальних дисциплін та конкурсів фахової майстерності.

6.3.5. Створюють комісію, яка проводить реєстрацію учасників олімпіад, конкурсів і турнірів, перевіряють відповідність складів команд до переліку осіб,

поданих у заявках, наявність і правильність оформлення документів, передбачених пунктом 3.11 розділу III цього Положення, приймає рішення про допуск учнів до участі у конкурсі фахової майстерності, визначає жеребкуванням стартові номери його учасників.

6.3.6. Створюють робочі групи для проведення олімпіад зі спеціальних дисциплін і конкурсів фахової майстерності.

6.3.7. Готують документацію для проведення олімпіад, конкурсів, турнірів (програми, посвідчення учасників, бланки протоколів, звіти тощо).

6.3.8. Формують склад учасників олімпіад, конкурсів, турнірів із числа переможців попереднього етапу за результатами їх виступів на змаганнях відповідно до поданих заявок.

6.3.9. На спільному із журі засіданні приймають рішення щодо визначення переможців змагань та нагородження переможців і учасників олімпіад, турнірів, конкурсів, визначають персональний склад учасників відбірково-тренувальних зборів та остаточний склад команд для участі у наступному етапі змагань, готують документацію про результати виступу команд.

6.3.10. Складають спільно з журі рішення (протокол) про проведення олімпіад, турнірів, конкурсів. Рішення (протокол) за підсумками проведення олімпіад, конкурсів, турнірів підписується головою оргкомітету, журі та секретарем оргкомітету олімпіади, конкурсу, турніру, які забезпечують їх проведення та завіряється відповідно до місця проведення змагань, печаткою Департаменту освіти і науки,

У рішенні (протоколі) про проведення олімпіад, турнірів, конкурсів обов'язково вказуються:

прізвище та ім'я (в називному відмінку) переможців і учасників змагань, найменування закладу освіти та клас (курс) навчання; прізвище, ім'я кандидатів до складу команди для участі в наступному етапі змагань (в тому числі – до участі у відбірково-тренувальних зборах (якщо такі проводяться); короткий аналіз (в тому числі аналіз завдань по класах), висновки щодо результатів та рівня проведення олімпіади, турніру, конкурсу.

6.3.11. Сприяють висвітленню результатів олімпіад, турнірів і конкурсів у засобах масової інформації.

6.4. Секретар оргкомітету олімпіади, турніру, конкурсу забезпечує ведення необхідної документації.

6.4.1. Документація і роботи учасників I етапу олімпіад зберігаються у закладах загальної середньої та професійно-технічної освіти, II етапу – у відділах

(управліннях, департаменті) освіти районних державних адміністрацій та міських рад, III етапу – в Комунальному вищому навчальному закладі «Вінницька академія неперервної освіти» упродовж року з дня закінчення олімпіади.

VII. Журі олімпіад, турнірів, конкурсів

7.1. Журі формується з фахівців відповідного профілю з числа наукових працівників академічних установ та закладів, викладачів вищої освіти, учителів, методистів тощо. Його очолює голова, який має одного або кількох заступників; решта – члени журі, доручення між якими розподіляє голова, а за його відсутності – заступник.

Склад журі затверджується наказом органу управління освітою відповідного рівня.

7.1.1. Кількість членів журі не повинна перевищувати третини від кількості учасників, які беруть участь у відповідній олімпіаді, турнірі, конкурсі.

7.1.2. До складу журі III етапу олімпіад не можуть входити близькі особи учасників відповідних змагань.

7.2. Голова журі:

7.2.1. Бере участь у формуванні складу журі.

7.2.2. Забезпечує об'єктивність перевірки та оцінювання робіт учасників змагань.

7.2.3. Надає науково-методичну допомогу членам журі під час перевірки робіт учасників змагань.

7.2.4. Формує та очолює предметно-методичну комісію зі складання завдань для олімпіад, турнірів, конкурсів.

7.3. Журі:

7.3.1. Перевіряє та оцінює учнівські роботи.

7.3.2. Після завершення змагань проводить консультації для учасників олімпіад, турнірів, конкурсів і керівників команд щодо виконання запропонованих завдань.

7.3.3. Аналізує рівень підготовки учасників змагань, готує подання про нагородження переможців, складає відповідний аналітичний звіт.

7.3.4. Надає до оргкомітету відповідного етапу олімпіад, турнірів, конкурсів аналітичні звіти про результати проведення відповідного етапу змагань.

7.3.5. Рекомендує кандидатів до складу команд для участі у наступному етапі змагань.

VIII. Робочі групи олімпіад зі спеціальних дисциплін та конкурсів фахової майстерності

8.1. Робочі групи створюються із числа інженерно-педагогічних працівників, закладів професійно-технічної освіти, міжшкільних навчально-виробничих комбінатів, працівників підприємств і організацій, на базі яких проводиться олімпіада або конкурс.

8.2. Кількість робочих груп та їхній склад визначаються оргкомітетом олімпіад зі спеціальних дисциплін та конкурсів фахової майстерності залежно від конкретних умов проведення олімпіади або конкурсу. Очолює робочу групу керівник.

8.3. Керівником робочої групи призначається старший майстер закладів професійно-технічної освіти, міжшкільних навчально-виробничих комбінатів, до обов'язків якого входить організація проведення інструктажу учасників олімпіади або конкурсу з техніки безпеки з оформленням відповідного протоколу.

8.4. Робочі групи:

8.4.1. Забезпечують справність обладнання, машин, механізмів, агрегатів, режим їх експлуатації, перевіряють наявність на робочих місцях учасників необхідних інструментів, приладів, матеріалів, що використовуються в процесі проведення олімпіади або конкурсу.

8.4.2. Стежать за дотриманням учасниками конкурсів правил техніки безпеки.

8.4.3. Беруть участь за потреби в технологічному процесі, контролюють процес виконання учасниками олімпіад або конкурсу робіт, готують необхідні матеріали на розгляд журі.

IX. Порядок визначення кількісного складу команд

9.1. Кількісний склад команд, що беруть участь у II, III етапах олімпіад та відповідних етапах турнірів, конкурсів з навчальних предметів та конкурсах фахової майстерності, визначається відповідними оргкомітетами з врахуванням рекомендацій журі з числа переможців II та III етапів.

Кількісний склад команд III етапу олімпіад з навчальних предметів, **по можливості**, має відповідати представництву кожного класу (курсу) в межах визначених вікових груп (по одному) та кількості переможців III етапу за попередній рік.

9.2. У III етапі олімпіад з навчальних предметів беруть участь окремі команди Подільського науково-технічного ліцею для обдарованої молоді (з математики, фізики, інформатики, інформаційних технологій), спортивно-гуманітарного ліцею-інтернату Вінницького обласного комунального гуманітарно-педагогічного коледжу (з української мови та літератури, англійської мови, історії), обласного гуманітарного ліцею-інтернату для обдарованої молоді при Барському гуманітарно-педагогічному коледжі ім. М. Грушевського (з української мови та літератури, історії, правознавства), Тульчинської загальноосвітньої школи I-III ступенів-ліцею з посиленою військово-фізичною підготовкою (з української мови та літератури, історії). З решти предметів учні зазначених закладів беруть участь у III етапі олімпіад на загальних підставах.

Х. Контроль та громадське спостереження за проведенням олімпіад, турнірів, конкурсів

10.1. Контроль за проведенням олімпіад, турнірів, конкурсів здійснює Департамент освіти і науки Вінницької обласної державної адміністрації в установленому чинним законодавством порядку.

10.2. Громадське спостереження за проведенням олімпіад, турнірів конкурсів можуть здійснювати представники учнівського самоврядування, закладів освіти, засобів масової інформації.

10.3. Суб'єкти громадського спостереження повинні зареєструватись в оргкомітеті не пізніше, ніж за 30 хвилин до початку змагань та дотримуватися вимог чинного законодавства.

10.4. Громадські спостерігачі мають право бути присутніми при отриманні та множенні завдань, урочистому відкритті змагань.

10.5. Суб'єкти громадського спостереження можуть звертатися з пропозиціями, питаннями до апеляційної комісії та отримувати відповідь в установленому чинним законодавством порядку.

XI. Фінансування олімпіад, турнірів, конкурсів

11.1. Проведення олімпіад, конкурсів, турнірів фінансується за рахунок державного та місцевих бюджетів.

11.2. Витрати для проведення шкільних (училищних), районних (міських), обласних етапів олімпіад, турнірів і конкурсів, витрати на проїзд (в обидва

кінці), харчування в дорозі, відрядження осіб, що супроводжують учасників, проведення відбірково-тренувальних зборів (якщо такі проводяться) кандидатів до складу команд на наступний етап олімпіад, турнірів і конкурсів, проживання, харчування, проведення культурно-масових заходів, оплату роботи членів журі та оргкомітетів, експертів-консультантів, заохочення учасників несуть Департамент освіти і науки, установи і заклади освіти, які направляють команду або окремих учасників на олімпіаду, турнір чи конкурс.

11.3. Фінансування проведення фінальних етапів олімпіад, конкурсів, турнірів, конкурсних відбірково-тренувальних (якщо такі проводяться) зборів кандидатів до складу команд учнів України Департамент освіти і науки в межах асигнувань, передбачених місцевими та Державним бюджетами.

11.4. Витрати на проїзд, харчування в дорозі учасників фінальних етапів олімпіад, турнірів, конкурсів та відрядження осіб, що супроводжують, покладаються на Департамент освіти і науки облдержадміністрації, установи або окремі заклади освіти, які відряджають команду або окремих учасників.

11.5. Харчування учасників I-III етапів олімпіад з навчальних предметів, I-II етапів олімпіад зі спеціальних дисциплін, конкурсів фахової майстерності проводиться за нормами, передбаченими для вихованців шкіл-інтернатів.

11.6. Оплата відряджень членів оргкомітетів, журі, експертів-консультантів та координаторів Всеукраїнських олімпіад, турнірів, конкурсів здійснюється за рахунок установ, у яких вони працюють.

11.7. Для проведення олімпіад, турнірів, конкурсів дозволяється залучення коштів фізичних осіб, підприємств, установ, організацій, фондів та інших добровільних внесків тощо.

11.8. До роботи зі складання завдань для олімпіад, конкурсів і турнірів усіх етапів та до участі в роботі оргкомітету і журі можуть залучатися працівники різних закладів освіти, установ та організацій на договірних підставах з оплатою праці відповідно до чинного законодавства.